

Plaatsingslijst

Archief

Archief Instituut voor Visueel Gehandicapten Henricus

Lijst gegenereerd op : 2020-05-11

Archiefnummer : 389

Archiefnaam : HENR

Datering : 1621-1980

Beschrijving : Stukken betreffende grond en onroerend goed te Grave; stukken betreffende opgenomen jongens en het onderwijs; financiële stukken, brochures, jaarverslagen; stukken betreffende het 75- en 100-jarig bestaan (1934, 1959); stukken betreffende de borstelmakerij; stukken van de groepsleiding en bestuursvergaderingen; stukken betreffende de Rooms-Katholieke Blindenbond Sint Odilia, de Rooms-Katholieke Blindenraad, het Rooms-Katholiek Blindeninstituut voor Meisjes De Wijnberg en de samenwerking daarmee; foto's en fotoalbums.

Catalogus : [Archief Instituut voor Visueel Gehandicapten Henricus](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2020-01-06

Ten Geleide

Instituut voor Visueel Gehandicapten Henricus (1621-1980)

Mejuffrouw Henriëtte de la Geneste (1800-1859) wilde in Grave een inrichting vestigen voor arme en verlaten jongens. Mgr. Joannes Zwijsen, bisschop van 's-Hertogenbosch, steunde haar plan en beloofde enige leden van de door hem opgerichte congregatie van fraters te Tilburg af te staan. Deze fraters zouden de leiding van de stichting op zich gaan nemen. Tijdens de bouw van het weeshuis werd besloten om de nieuwe stichting te Grave ook voor blinden toegankelijk te stellen, zodat er in Nederland weer een katholiek blindeninstituut zou zijn. Op 22 september 1859 namen vijf fraters hun intrek in het blindengesticht Sint Henricus, en op 27 september kwamen de eerste vijf blinden uit het Belgische blindeninstituut te Maaseik. Naast het onderwijs dat de blinden genoten waren er arbeidsmogelijkheden voor hen. Er kwamen werkplaatsen waar de blinden manden, vegers en borstels maakten.

Belangrijk voor het gehele leven van blinden in Nederland werd de brailledrukkerij van het instituut, waar brailletijdschriften, -boeken, -kerkboeken enz. gedrukt werden. Dit gebeurde onder meer voor de Le Sage ten Broek-bibliotheek, waar voor de blinden een uitgebreide boekenverzameling werd opgebouwd.

Door de grote toename van het aantal blinden moest er al snel na de stichting aan uitbreiding gedacht worden. Meerdere malen is het gebouw in Grave dan ook verbouwd en zijn er nieuwe stukken aangebouwd. Ook in de jaren vijftig van de twintigste eeuw werd er weer aan uitbreiding en modernisering gedacht. Uiteindelijk werd in 1961 na lang beraad besloten om niet in Grave maar in Nijmegen te gaan bouwen. De nieuwbouw te Nijmegen werd in 1966 in gebruik genomen. Door de terugloop van het aantal blinde kinderen en het feit dat steeds meer ouders hun visueel gehandicapte kind(eren) thuis gingen opvoeden, is er overleg gevoerd met het RK blindeninstituut voor meisjes De Wijnberg te Grave betreffende samenwerking. Na moeizame en langdurige besprekingen (1969-1982) kwam het in 1982 tot een fusie tussen Henricus en De Wijnberg. Begin 1983 vertrokken de visueel gehandicapten van Henricus vanuit Nijmegen naar Grave, de oude thuishaven. Het instituut draagt nu de naam Theofaan.

0. Beeld en geluid.
Bevat 108 stukken